

винуватості. Невиконання такої угоди ст. 389-1 КК України взагалі визнає суспільно небезпечним діянням [4]. Тому у даному випадку не докази кладуться в основу рішення в кримінальному судочинстві, а угода між сторонами, що є надто спірним.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кримінально-процесуальний кодекс України: від 28 грудня 1960 року (зі змінами станом на 13.04.2012) // Відомості Верховної Ради УРСР. – К., 1961. – № 2. – Ст. 15.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13 квітня 2012 року № 4651-VI // Голос України. – 2012. – 19 травня. – № 90–91 (5340–5341).
4. Кримінальний кодекс України: від 5 квітня 2001 року № 2341-III (із наст. змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25–26. – Ст. 131.
5. Маляренко В. Т. Перебудова кримінального процесу України в контексті європейських стандартів: теорія, історія, практика: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.09 / Василь Тимофійович Маляренко; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – Харків, 2004 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ccu.gov.ua/uk/doccatalog/list?currDir=160045>.
6. Коваленко Є. Г. Кримінальний процес України: [підручник]. – 2-е вид. / Є. Г. Коваленко, В. Т. Маляренко. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 712 с.
7. Кучинська О. П. Кримінальний процес України: [навч. посібник] / О. П. Кучинська, О. А. Кучинська. – Вид. 2-е. – К.: Прецедент, 2007. – 202 с.
8. Михеєнко М. М. Проблеми розвитку кримінального процесу в Україні: вибрані твори / М. М. Михеєнко. – К.: Юрінком Інтер, 1999. – 240 с.
9. Тертишник В. М. Кримінально-процесуальне право України: [підручник] / В. М. Тертишник. – 4-те вид. – К.: А.С.К., 2003. – 1120 с.
10. Яновська О. Г. Кримінально-процесуальне право України: [навч.-метод. посібник] / О. Г. Яновська. – К.: КНЕУ, 2007. – 208 с.

УДК 343.911

Леонов Б. Д., к.ю.н.,
Національна академія СБУ, м. Київ, Україна

ЩОДО НАПРЯМКІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ БОРОТЬБИ З ТЕРОРИЗМОМ

Одним із пріоритетних міжнародних зобов'язань України перед ООН, іншими міжнародними організаціями, що здійснюють боротьбу з тероризмом, є імплементація світових стандартів безпеки, комплексне та збалансоване впровадження всіх компонентів Глобальної Контртерористичної Стратегії ООН [1].

Поступове приведення українського законодавства у сфері боротьби з тероризмом у відповідність до загальновизнаних стандартів ООН, Ради Європи і норм права ЄС, реалізація Концепції боротьби з тероризмом, розробка нових законів у цій сфері є практичними діями з вдосконалення вітчизняного антитерористичного законодавства й системи кримінальної юстиції, впровадження ефективних моделей запобіжної діяльності та зміцнення міжнародно-правових позицій України стосовно оцінки тероризму, шляхів та способів запобігання цьому суспільно небезпечному явищу.

Слід акцентувати увагу на необхідності реалізації цих базових завдань з урахувань вимог міжнародно-правової політики, до яких зокрема, належить:

1) виконання всіх резолюцій Генеральної Асамблеї РБ ООН щодо ліквідації міжнародного тероризму, впровадження всіх компонентів Глобальної Контртерористичної Стратегії ООН, насамперед, у частині вжиття заходів щодо усунення причин і умов, які сприяють поширенню тероризму;

2) визначення основних напрямків забезпечення запобігання тероризму, зокрема у сфері підготовки кадрів для правоохоронних та інших органів, а також у сферах освіти, культури, інформації, засобів масової інформації та розвитку обізнаності населення про загрозу тероризму;

3) прогнозування потенційних терористичних загроз та можливості їх переростання в реальні загрози як на внутрішньому, так і міжнародному рівні з метою запобігання терористичним злочинам і їхнім негативним наслідкам з одночасним дотриманням зобов'язань стосовно прав людини;

4) поліпшення й розвиток співробітництва між національними органами та спецслужбами з метою запобігання терористичним злочинам та їхнім негативним наслідкам, зокрема, шляхом: а) здійснення обміну інформацією; б) удосконалення фізичного захисту осіб й об'єктів; с) поліпшення навчання й планів координації дій на випадок надзвичайних ситуацій;

5) імплементації у національне законодавство вимог міжнародно-правової політики в частині криміналізації суспільно небезпечних діянь, які визначені в міжнародних антитерористичних конвенціях та протоколах до них;

6) продовження практики приєднання до міжнародних договорів щодо протидії тероризму, укладених у рамках ООН, інших міжнародних організацій, які здійснюють боротьбу з тероризмом.

Зауважимо, що в умовах створення концептуальних засад запобігання тероризму рекомендації міжнародної кримінально-правової політики є безумовними, мають своєчасно імплементуватися в чинне законодавство України, у т.ч. законодавство про кримінальну відповідальність. Саме вони виступають напрямками міжнародної кримінально-правової політики, що

спрямовують відповідну національну політику в подальших діях для забезпечення запобігання тероризму.

Використовуючи закордонні розробки й механізми запобігання злочинності, не слід забувати, що вони «є неприйнятними для України без наукової інтерпретації та адаптації за допомогою кримінологічної науки до української суспільства» [2, с. 2].

Аналізуючи напрямки міжнародної кримінально-правової політики і проголошені вимоги міжнародної спільноти, держави повинні вживати національних політико-правових заходів із запобігання всім формам і проявам тероризму, які в разі їх ефективності можуть бути застосовані й на міжнародному рівні.

З огляду на необхідність концептуального закріплення послідовності у здійсненні комплексного забезпечення запобігання тероризму можна вирізнити два основні внутрішньодержавні завдання, що мають реалізовуватися поетапно:

1) на законодавчому рівні: прийняття законодавчих актів за результатами аналізу, узагальнення та оцінки поширення тероризму в Україні та за її межами, приведення національного законодавства у сфері боротьби з тероризмом у відповідність до вимог міжнародної кримінально-правової політики запобігання тероризму (етап ухвалення рішень);

2) на правозастосовному рівні: удосконалення співробітництва між правоохоронними органами та спецслужбами з метою запобігання терористичним злочинам та їхнім негативним наслідкам; реалізація концептуальних засад запобігання тероризму в нормах спеціального закону, а також закону про кримінальну відповідальність та їх поточне вдосконалення з огляду на результати прогнозування потенційних терористичних загроз та можливості їх переростання в реальні загрози як на внутрішньому, так і міжнародному рівні (етап реалізації).

Від формулювання загальних завдань реалізації вимог міжнародно-правової політики слід переходити до реалізації відповідних завдань на національному рівні.

На сучасному етапі необхідно активно запроваджувати в практику положення, передбачені Концепцією боротьби з тероризмом стосовно діяльності всіх суб'єктів боротьби з тероризмом.

Реалізовувати заходи для виконання Концепції боротьби з тероризмом передбачається протягом 2013–2020 рр. за такими напрямками: визначення та аналіз причин і умов, що сприяють поширенню тероризму; удосконалення правових та організаційних основ боротьби з тероризмом; удосконалення існуючих, розробка та імплементація нових методів боротьби з тероризмом; оптимізація шляхів та способів захисту прав та

свобод людини і громадянина, захисту суспільства та держави від терористичних посягань; інформаційне, наукове, кадрове та матеріально-технічне забезпечення реалізації державної політики у сфері боротьби з тероризмом; підвищення рівня інформованості суспільства про небезпеку та масштаби тероризму; формування громадської думки з метою сприяння ефективній реалізації державної політики у сфері боротьби з тероризмом; розвиток міжнародного співробітництва у сфері боротьби з тероризмом [3].

Очевидно, що реалізація Концепції боротьби з тероризмом, де визначені конкретні завдання, вимагає плідної роботи серед законодавців, науковців з метою вдосконалення державної політики України у сфері боротьби з тероризмом.

Література

1. Глобальная контртеррористическая стратегия Организации Объединенных Наций 08.09.2006 / офиц. сайт ООН [Электронный ресурс]. – Режим доступа: A/RES/60/228 – <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/NO5/504/90/PDF/N550490>
2. Костенко О. Сьогодні боротьба зі злочинністю нагадує поведінку «вершника без голови» / О. Костенко // Юрид. вісник України. – 2008. – 1-7 лист. (№ 44). – С. 2.
3. Концепція боротьби з тероризмом: затв. Указом Президента України від 25.04.2013 р. № 230 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/230/2013>

УДК 343.4

Лихова С. Я., д.ю.н., професор,
Нечипорук М. Ю., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ПОЛЬОТІВ

З початку розвитку авіаційної техніки найважливішим завданням, було забезпечення безпеки польотів. Ця мета не втратила актуальність і донині. Незважаючи на те, що кількість аварій зменшилася порівняно з минулим століттям, все ж відбуваються небажані ситуації, такі як авіаційні події та авіаційні інциденти.

Порушення правил повітряних польотів передбачає вчинення дій, які заборонені цими правилами, або ж у невиконанні тих приписів, які особа могла і повинна була виконати (відмова від користування ремнями безпеки тощо). Під правилами безпеки польотів повітряних суден слід розуміти нормативно-правові акти, які регламентують політ повітряних суден, а